

בחירות מיד!

יגיד בכירור לא לזקן, יתכן כי לא יוכל עוד לעמוד בראש הממשלה שלמחרת הבחירות. לוח הזמנים של הדיקטטורה ישתבש.

★ ★ ★

אך כל נימוקי ההגיון אינם מכריעים. יש משהו שהוא חשוב יותר מן ההגיון הפוליטי היבש, מן החשבונות הפרואיים. יש כאן עניין של היגיינה ציבורית פשוטה.

הפרשה אינה יכולה להסתיים בידחת לבון. יותר מדי קרה, יותר מדי נתגלה, מכרי שנויריד את הי מסך ונעמיד פנים כאילו בא הכל על מקומו.

מעשיגבלה מחרידים, זיופים, עדויות שקר, שריפת מיסמכים — כל אלה נתגלו במוסד החשוב ביותר במדינה, ואיש לא בא על עונשו.

אדם שטוהר מכל רבב, שכל עתו היה כי העז לקום ולהגיד בגלוי את דעתו ולהמיר רות את פי המנהיג — נרדף והודח, אחרי שהממשלה כולה, כימעט כל העתונות, אנשי הרוח ו־95 אחוז מדעת הקהל התייצבו ב־ אופן חד־משמעי מאחוריו.

מעשה ההדחה עצמו בוצע בצורה מבישה כשרוב המצביעים בעדה מצביעים נגד מצטר גם, ואחרי שמזכירות מפלגת התנגדה ב־ פירוש להצבעה חשאית, מחשש פן ישנו רוב המצביעים את דעתם.

ומעל לכל: התפטרותו של בן־גוריון ביזתה את ממשלת ישראל וסברה את לחי המוסד הממלכתי העליון. ראש־הממשלה התפטר מתפקידו הממלכתי ללא כל סיבה ממלכתית, בניגוד מסורש להודעותיו הקודמות, אך ורק כדי להפוך את המשבר הממלכתי לנשק בקרב שהתחולל במרכז מפא"י.

אם כל אלה יעברו בשקט, מבלי לתת לבוחר את האפשרות לומר את דברו, הרי הגיע הזמן להגיד קדיש על הרמוקראטיה הישראלית.

★ ★ ★

כל אחד מאיתנו יודע זאת. לא רק העסקנים, לא רק העתונאים, אלא גם האורח האחרון ברחוב. המצב כל־כך ברור, עד כי אין ערך להתחכך עליו.

מי שנותן היום את ידו להקמת ממשלה חדשה של דויד בן־גוריון, כדי למנוע את הכרעת הבוחר, כורה לעצמו קבר מוסרי ופוליטי לצמיתות.

כל אותן מפלגות שעודן פוסחות על שני הסעיפים, כל אותן המשאירות לעצמן דלת אחורית פתוחה לנסיגה מעמדתן, מוטב שיבינו זאת: העם מביט בכך. העם רואה אתכן.

מעולם לא היתה דעת־הקהל הישראלית כל כך מגובשת. מעולם לא היה הנוער של כל המפלגות כה מאוחד בלחצו על מנהיגיו הקשישים. כל מפלגה שתמכור את עצמה עתה, בניגוד העדשים של תיק ממשלתי או של הקצבה כספית, ועם העם ימחץ אותה ביום הדין. התייגה או הבחירות כאשר התייגה: פשע זה לא ישכח.

האומה אינה רוצה עתה בממשלה של דויד בן־גוריון. היא אינה רוצה בממשלה הבנויה על כחש ועריפת־ראש ובגידה במצפון. היא מוכנה לסבול קואליציה עם מפא"י בלי בן־גוריון. היא תשמח להקמת ממשלה של קואליציה־נייר שתערך בחירות בעוד שנה.

אולם יותר מכל רוצה האומה: בחירות כלליות, לכנסת ולחפסד־רות — מיד!

ולהסיה את דעת ההמונים מן המאבק על דמות המדינה.

המשפט חייב להירחות! קארל מארכס אמר בשעתו כי הדת היא אופיום להמונים. אל נרשה כי ויוצר בישראל מצב בו ישמש משי פפא־ייכמן האשישי־לאומה.

★ ★ ★

רש המבקשים להביא נגד עריכת בחירות חדשות טענות של פיקחות פוליטית מיקצועית.

הם אומרים לנו: נניח שתיערכנה בחירות. נניח שמפא"י תאבד עשרה מאגנטים בכנסת. או מה? האם ישנתה משהו? האם לא ישאר גם אז הצורך להרכיב קואליציה שבמרכזה תעמוד מפא"י?

מאתרי הקלעים ויכוח על הכור האטומי, לא כדאי להרגיו.

לכן נמצא תחליף. אם אי־אפשר לרתום את האויב הזומם לבלותנו, הרי אפשר לרתום את זכר ששה המיליונים. גם זה טוב.

על כן נאמר לנו: גורם אחד המניע את מפא"י להתנגד לבחירות הוא משפט אייכמן, העומד להיפתח בחודש הבא, ואשר ירכז בישראל מאות עתונאים זרים... העשויים לקבל רושם מוטעה על ישראל כשיובלטו לעיניהם הצדדים השליליים של חיינו הציבוריים.

קודם כל: למה "רושם מוטעה"? האין זה רושם נכון? האם אין הפרשה ואין עסקי הביש מראים את דמותו האמיתית ביותר של המשטר במדינה?

הגידו לאו — לתעוררו

לכאורה, זה הגיון קר. למעשה, זה כזב.

יש הבדל גדול בין מפא"י בעלת 48 מני דאטים, לבין מפא"י בעלת 38 מנדאטים. היא תצטרך להתחשב הרבה יותר בדעת הוולת. חלקה בממשלה יקטן.

לא תהיה זאת אפילו אותה מפא"י. אם יצליח בן־גוריון עתה להרדים את המדינה ולצאת מן העניין בשלום, תיהפך מפא"י סופית לפלוגת־סער אישית, הצועדת על סי פקודתו של מנהיג יחיד. כל שאר החוגים יסולקו בהדרגה — לא רק מחנה לבון, אלא גם הבוגדים שניסו להציל את ראשם. יישארו רק נערי־החצר, מלחכי הפיניכה ואנשי ה־אגרוף.

אולם אם תצטרך מפא"י להתייצב עתה לבחירות, היא תיאלץ להתלכד. היא תצטרך לשים את תומכי לבון במקום מרכזי, ברשימת־מועמדיה. היא תצטרך להצניע את נערי החצר, שנואי העם, ולשים את הדגש על אישים כמו גולדה מאיר, פנחס ספיר ואף משה שרת.

והעיקר: הפסד גדול בבחירות ינחית מכה חמורה על הפרסטר־ג'ה של האחדי־כרורו. אם העם

שנית: מה יש לנו להסתיר? האם אנו יהודים בגסו של פלונסק, שאנו צריכים לנהל את עניינינו הפנימיים מתוך חשבון של "מה יאמרו הגויים"? מדוע לא יעקבו עתונאים זרים אחרי בחירותינו, כשם שהם עוקי בים אחרי הבחירות בארצות־הברית ובצרפת?

ובעיקר: מי מכריח את הממשי לה לקיים את משפט אייכמן דווקא במועד זה? מי מפריע לה לדחות את המשפט בשלושה חודשים, עד למחרת הבחירות?

אין זו הערת אגב. קיימת סכנה כי מישהו ינסה להפוך את משפט אייכמן לנשק פוליטי. יש חוגים במפא"י הרוגלים דחקא ב־עריכת בחירות מיידית, מתוך חשבון כי הן תיערכנה בדיוק בשא הראשון של ה־משפט, וכי פני הנאצי החטוף ישכיתו את פני המזכיר המודח.

אין איש במדינה המעריך יותר ממני את הצורך לחזור ולדון בתקופה הנאצית וללמוד ממנה לקח. דחקא הפרשה הוכיחה כי קיימת אצלנו מגמות ונסיות מן הסוג שהיונו בשעתו את עליית הנאציזם. אך אל ניתן לאיכמן לשטש את בעיותינו הפנימיות,

וח רעה מהלכת אימים במשרדי־בן־גוריון, נערינו ומשרתיו — הרוח הרעה של הבחירות.

פחד גדול נפל עליהם: הפחד מפני הבוחר.

במשך חצי שנה ירקו בפרצופו של העם הזה, דרכו על עקרונותיו הקדושים ביותר, התעללו בתחושתו המוסרית, הסתירו מעיניו את אשר יודע כל לבלר בחאשינגטון וביקאהיר.

עתה הם נחרדים עד לעומק נשמתם נוכח האפשרות שעם זה יקום ויגיד להם את דעתו.

ובזאת — זו הפעם הראשונה ב־21 שבו עות — הם צודקים.

★ ★ ★

מי היה מאמין, עוד לפני שנה, כי דויד בן־גוריון יברח מפני הבחירות כמו חתול מפני המים?

מי היה מאמין כי יהיה מוכן להשפיל את עצמו, להתחנף לעסקנים מדרגה ג', לחזור בו מן המיכתב, בו חזר בו מן הי מיכתב הקודם, שבו חזר בו מהודעתו הי ראשונה בעניין ועדת־השיבוע?

מי היה מאמין כי יילחם בכוחות היואיש כדי להקים קואליציה כל־שהי — קואליציה אוכללת, עלובה, מצומקת, שעצם קיומה יהווה על־בון לאיש העומד בראשה?

מי היה מאמין כי האחדי־כרורו יצטרך להאזין להודעות של מזכירים קטנים על אי־נכונותם לשבת עימו?

הוא — האיש שרק לפני שנה ורבע נחל ניצחון מזהיר בבחירות! שמפלגתו זכתה לתוספת כוח חשובה על־סמך סיסמה שקראה "הגידו כן לזקן!"

עתה הוא מנסה להימלט מן הי בחירות שתעמודנה בסיומן הקרי־אה: "הגידו לאו — לתעלוליו!"

★ ★ ★

לא נעים להגיד לבחורים: "אני פוחד מפניכם" — לא נעים להכריז בציבור: "אני פוחד פחד־ממת מפני פסקדין הבוחר". על כן יש צורך למצוא אידיאולוגיה שי חוכית כי עריכת בחירות חדשות היא אסון לאומי, חורבן בית שלישי — וכי כל הדורש ללכת אל הבוחר אינו אלא בוגד שסל, עוכר ישראל.

אפשר לקרוא הכל בדיעה של "סופר הארץ" — אותה דמות מיסטרית שכבר למדנו להכירה כשופר סרס ושותי. הוא מגלה את סוד האיום: "האחריות הממלכתית מכתובה לנו לא להתלהב מבחירות שאין בהן צורך". כי "עריכת בחירות תכופות גורמת נזק לגיבושה הפנימי של החברה הצעירה שלנו ומעטרת את השקט החיוני במדינתנו" הן יביאו "קלחת של ריב אחים", הן "יכולות להזיק למספר ערכים הזקוקים לחיזוק!"

(אוי לאותו סוס כושל ושחפני ששמו "ערכים", אשר כל רודן מובס ועסקן בוגדני מוציא מן האורחה ורותמו לעגלתו, כל פעם שו נתקעת בבוץ עמוק!)

בלשון פשוטה: אין אסון גדול יותר לדמוקראטיה הישראלית מי אשר לשאול את פי הבוחר על תעלוליו מנהיגיו!

★ ★ ★

אילו היתה זאת תקופה אחרת, ייתכן שהיינו שומעים עתה על מתיחות גוברת בגבולות, והיינו נקראים לתור על הבחי־רות כדי לעמוד כאיש אחד מול האוייב האכזר הזומם לבלותנו.

אך אין מתיחות בגבולות. הממשלה הי אמריקאית החדשה עלולה לראות מתיחות בזאת בעין זועמת. ובשעה שעדיין נטוש